

Grundregeln är att satsa på kvalitet. Att bearbeta jorden kan vara en tuff uppgift inte bara för din kropp utan också för dina redskap. En billig spade kan brytas i bladet under sitt första grävuppdrag. En spade för dubbla priset kan hålla livet ut!

Kolla särskilt noga hur skarv och hopfogning ser ut mellan arbetande metalledar och skaft. Undvik plastdelar i handtag och fästen.

Grundutrustning

Liten handklös - för luckring av mindre ytor och där det är svårt att komma åt med hacka.

Handklös

Planteringsspade - för utplantering av grönsaker och blommor.

Grävspade - jag tycker en spade med rak kant är mest användbar.

Grävgrep (breda pinnar) - till lättare uppluckring av jorden, grävarbete i mjuk jord, tömning och omläggning av komposter mm.

Grävspade/grävgrep

Kultivator - med denna slår du sönder större jordklumpar och luckrar jordens ytskikt på våren.

Kultivator

Hacka - luckrar jorden och stör ogräset, och är lämplig att kupa med.

Kratta - jämnar till, samlar ihop klumpar och sten samt gör jorden fin före sådd.

Vattenslang - köp dyr kvalitetsslang. Den billiga går sönder och "tappar måttet" så att den ej passar i kopplingarna. Skaffa så lång slang att du enkelt kan nå hela din odling. Till slangen är det praktiskt att ha snabbkopplingar så att olika vattenspridare enkelt kan sättas av och på. Ett bra och enkelt system för vattning underlättar din odling mer än du tror.

Vattenkanna - finns både i plast och metall. Köp två och bär en i var hand så snedbelastar du inte din rygg.

Vattenkanna

Hinkar/Spannar - är bra till lite av varje. Du transporterar vatten, sand, jord, kompost, stenar och ogräs i dem. Behöver ej köpas. Kolla i närmaste container, på byggarbetsplatser eller fråga hos någon restaurang.

Yxa - för att spetsa störrar.

Kniv - när du skördar, beskär växterna mm.

Kniv

Snöre - en rulle med snöre kan åstadkomma underverk. Du binder upp och leder rankor dit du vill ha dem.

Överkurs

Lie - slår gräs och örter.

Högaffel - tar hö och halm i rejäla fång.

Höräfsa - samlar ihop hö och långt gräs.

Lövräfsa - samlar ihop kort gräs och löv.

Gödselgrep (smala pinnar) - tar gräs, löv, kompost och gödsel i anständiga mängder.

Högrep

Skottkärria/Rullebör - bra för transport av större mängder material.

Skyffel - för plana grävarbeten, flyttar sand, grus och fin jord.

Skyffel

Häcksax - klipper häckar och buskar.

Säll - separerar bort större föremål när du tömmer din kompost och tar fram finare sand ur grövre. Du gör en sådan själv av en kraftig träram och hållbart nät.

Gratis och billigt

I containers, på lokala soptippar och vid övergivna koloniområden/hus kan du ibland hitta redskap olika slag. Ofta är de utan skaft eller med avbrutna sådana, men själva den arbetande delen av metall brukar vara okej. Ta bort rost, fila eller slipa om det behövs, sätt på nya skaft och olja in med rå linolja. Lägga upp ett lager med skaftämnen bestående av lämpliga grenar från ask, björk och bok. Gå en runda i skoggen

eller passa på när träd fälls i staden. På loppisar, auktioner och i andrahandsaffärer kan du också komma över bra och billiga redskap.

Skötsel

Förvara inte dina redskap utomhus, utsatta för väder och vind. Ha dem åtminstone regnskyddat, men allra helst hängande på väggen i ett torrt utrymme. Ta för vana att alltid rengöra dina redskap grovt med gräs, en träskrapa eller vatten och borste innan du hänger in dem. Inför vintern rengör du dem noga med vatten och borste, tar bort rost med en stålborste och oljar till sist in både skaft och metalldelar med rå linolja. Vid behov filas eller slipas arbetande eggjar och spetsar försiktigt. (Läs mer om slipning av verktyg i kapitlet Hantverk).

Större odlingar

För lite större odlingar finns att köpa en hjulhacka som med tillbehör kan rensa, luckra, hacka, kupa mm. Häst- och traktorbundna redskap är ett stort kapitel för sig som inte behandlas i den här artikeln.

Hösprätt

Lär av historien

Om du vill se hur äldre handredskap och redskap för häst såg ut kan du söka information i äldre odlingslitteratur som finns på antikvariat och bibliotek. Rika källor är också etnologisk litteratur och olika lantbruksmuséer.

Denna artikel skrevs först av Jan Gustafson-Berge och publicerades i den gamla handboken på alternativ.nu. Du kan läsa originalversionen [här](#).

Undersidor:

- [Hjulhacka](#)
- [Traktorer](#)
- [Tvåhjulstraktorer](#)

JÄNNE KARLSSON